

Verksamhetsnomineringar inför budget 2021-2023

SDN Örgryte-Härlanda
2020

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Förutsättningar	4
3	Omorganisationen - medskick till nya nämnder	6
4	Verksamhetsområden	7
4.1	Individ- och familjeomsorg	7
4.2	Funktionshinder	8
4.3	Äldreomsorg	8
4.4	Hälsa- och sjukvård	9
4.5	Kultur	10
4.6	Fritid	10
4.7	Måltidsverksamhet	11
4.8	Lokalvård	11
4.9	Fastighetservice	12

1 Inledning

Enligt kommunfullmäktiges riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll ska ”Göteborgs stads nämnder skall senast under mars månad varje år inleda ett arbete med att upprätta ett underlag till en verksamhetsnominering, med utgångspunkt ifrån innevarande års nämndbudget. Denna verksamhetsnominering skall beslutas i april månad. Nomineringen ska överlämnas till det politiska budgetarbetet och skickas in till stadsledningskontoret, vilka ska bifoga verksamhetsnomineringarna till budgetunderlaget som presenteras i maj månad.”

Stadsdelsnämnden Örgryte-Härlandas verksamhetsnomineringar följer de rekommendationer som Stadsledningskontoret har lämnat.

Fokus i verksamhetsnomineringen är de förändrade förutsättningar som är kända, effektiviseringsmöjligheter och vilka möjligheter som finns att minska ambitionen. Det innebär att verksamhetsnomineringarna fokuserar på vad som bedöms rimligt att göra för att värna kärnverksamheten.

2 Förutsättningar

Ekonomi – översikt

Enligt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) så ser konjunkturutsikterna för världsekonomin bräckliga ut. Den beräknade svenska utvecklingen bygger på bedömningen att någon tydlig acceleration för global tillväxt inte kommer att ske i år.

En låg svensk BNP-tillväxt lär innebära en allt svagare arbetsmarknad. Den inhemska efterfrågan bedöms i år växa tämligen långsamt, med dämpade utsikter för såväl investeringar som konsumtion (både i offentlig sektor och för hushållen). Den låga BNP-tillväxt som varit sedan andra halvan av 2018 bedöms innebära en fortsatt anpassning av arbetsinsats och bemanning. En viss dämpning av antalet arbetade timmar och antalet sysselsatta personer bedöms därför ske 2020. Om den senaste tidens låga energipriser består finns en risk för än svagare inflation framöver: såväl svenska elpriser som oljepriset har nyligen visat stora nedgångar. Också prognosen över löneökningstakten är, på basis av den senaste statistiken, något nedreviderad för 2019 och 2020.

Hur den senaste tidens spridning i världen av Covid-19, påverkar världsekonomin över tid är svårt att sja om men att det kommer få omfattande effekter är alldeles säkert. Hela världsekonomin kommer att påverkas eftersom den är så gott som integrerad idag. Ekonomer tror därför att tillväxten kommer att minska i hela världen, men hur länge beror på omfattningen på hur Covid-19 sprids.

Ekonomi – lokalt

Självklart påverkas Örgryte Härlanda av en nedgång i världsekonomin. När det gäller försörjningsstöd är stadsdelen inte lika utsatt som andra stadsdelar i Göteborg. Inom Örgryte Härlanda är äldreomsorgen stor och den framtida utmaningen finns i kompetensförsörjningen. Historiskt blir det en mindre rörlighet i en lågkonjunktur och därmed kan svårigheterna att rekrytera bli en mindre utmaning än i dagsläget. Inom hemtjänsten är andelen brukare som endast har serviceinsatser ca 30% och oftast har dessa brukare inte nått taket i maxtaxan. Höga höjningar av taxor/avgifter kan minska efterfrågan på dessa insatser eftersom det blir mycket dyrare och det ska även vägas emot vad det kostar att köpa tjänsterna privat (RUT-tjänster). En ytterligare analys av äldreomsorgen är att i stadsdelen finns det många ensamboende. Där är utmaningen för verksamheten hur vi kan bryta ensamheten och öka gemenskapen för de äldre för att minska ångest, depression och andra följsjukdomar. Detta är en stor utmaning för Göteborg och extra stor för Örgryte Härlanda där framtida fördelningsmodeller kommer att ha en inverkan på hur stor del av resurserna denna växande grupp ska erhålla av samhället.

Stadsdelen Örgryte Härlanda har sedan hösten 2019 haft en positiv utveckling av ekonomin. Tydligare uppdrag och striktare styrning har bidraget till en god ekonomisk hushållning. Starten av 2020 med en stramare budget ser fortsatt positiv ut och uppföljning av verksamhetens nyckeltal (bemanning, volymer, sjukfrånvaro mm) bidrar till en ökad trygghet på att vi är på rätt väg.

Fokus framöver är att genomföra omorganisationen och att avsluta stadsdelen med så lite påverkan som möjligt för brukarna och övriga kommuninvånare. Många stadsdelar behöver i det pågående omorganisationsarbetet ”tvätta bort” en stor del

av det unika och bli mer lika men ändå behålla det som är innovativt och välfungerande. Utmaningen för staden är att bestämma sig över vad som är värt att sparas och därefter fortsätta att utveckla dessa arbetssätt/metoder/verksamheter.

HR - Nulägesanalys

Arbetsmiljön i stadsdelen påverkas av Covid-19 pandemin och kan komma att påverkas av oro och osäkerhet inför den kommande omorganisationen.

Inom ramen för stadens program för attraktiv arbetsgivare är det viktigt att ge chefer och medarbetare rätt förutsättningar för en god arbetsmiljö och för att bedriva en välfungerande kärnverksamhet.

En utmaning under 2020/2021 är att arbetet med att minska sjukfrånvaron kan påverkas negativt av den oro som kan uppstå vid större organisationsförändringar.

Genom ett fortsatt förstärkt stöd till cheferna inom rehabilitering arbetar förvaltningen aktivt med att säkerställa efterlevnaden av rehabiliteringsprocessen. På så sätt förebyggs nya långtidssjukfall och möjligheten att komma till rätta med pågående sjukfall ökar. Det gäller också att säkerställa en kvalitativ kompetensförsörjning. Stadsdelen kommer att fortsätta att arbeta med normkritisk kompetensbaserad rekrytering och ytterligare stärka kopplingen mellan rekrytering och rehabilitering/omställning.

Lågkonjunktur kan vara positivt ur ett kompetensförsörjningsperspektiv då den kan bidra både till att det blir lättare att rekrytera och till att personalen väljer att stanna kvar i organisationen.

För närvarande går det inte att förutse vilka konsekvenser den pågående Covid-19 pandemin kommer att få långsiktigt på arbetsmiljön, men idag innebär det en stor belastning på alla medarbetare.

3 Omorganisationen - medskick till nya nämnder

Viktigt att beakta vid övergången till facknämnder är att det lokala och befolkningsnära arbete som bedrivs i stadsdelen och som har stor betydelse för invånarna, finner sina former även fortsättningsvis. Stadsdelens struktur för att omhänderta trygghetsfrågor, folkhälsoinsatser och det lokala perspektivet i stadsutvecklingen är väl utvecklade. Samverkan med det lokala föreningslivet i alla dess former, är några exempel där samarbete med lokal- och civilsamhället är utvecklat. Detta görs ofta via det framgångsrika arbete som gjorts i de olika råden i stadsdelen. Att säkerställa att lokalt engagemang får möjlighet att kanaliseras, fortgå och utvecklas även framåt är viktigt.

4 Verksamhetsområden

4.1 Individ- och familjeomsorg

Väsentligt förändrade förutsättningar, i förhållande till 2020 års budget.

- Antal hushåll med försörjningsstöd ska enligt uppdrag i budget 2020, halveras under perioden 2020-2030.
- Ny socialtjänstlag beräknas komma under året. Lagen kan komma att påverka utbud och omfattning av insatser samt medföra ett tydligare ansvar för förebyggande insatser.
- Anpassning till att barnkonventionen blir lagstiftning.

Pågående effektiviseringar inom verksamhetsområdet

Förändrat arbetssätt inom barn och unga

- Implementering av Barnkonventionen, Det innebär ett förtydligande att ett barnrättsbaserat synsätt ska tillämpas och beaktas i beslutsprocessen i ärenden som rör barn.
- Metoden LÖSA (Lösningar för delaktiga och trygga barn) inom barn och unga har förstärkt kvaliteten och barnrättsperspektivet samt minskat antalet placeringar utanför hemmet.
- Ökad följsamhet till stadens riktlinjer när det gäller fattade biståndsbeslut.

Förändrat arbetssätt inom försörjningsstöd,

- En utökad kontakt med försörjningsstödstagare har effektiviserat processen, minskat antal hushåll och lägre utbetalat försörjningsstöd.
- Ökad följsamhet till stadens riktlinjer när det gäller fattade biståndsbeslut.

Förändrat arbetssätt inom vuxenheten.

- Implementering av vägledning boende, boendecoaching samt nödbiståndsrutin.
- Förebyggare arbetar LVM-preventivt.
- Uppsägning och överflyttning av de blockförhyrda lägenheterna i Örgryte Härlanda.
- Ökad följsamhet till stadens riktlinjer när det gäller fattade biståndsbeslut.

Effektiviseringsmöjligheter framåt

- Flyttning av socialkontoret på Mäster Johansgatan 2. Byggnaden är inte anpassad till verksamheten.
- Digitalisering inom försörjningsstödet

Möjliga förändringar när det gäller att minska ambition och/eller uppdrag inom verksamhetsområdet

- Översyn av överenskommelsen gällande Columbus som idag drivs gemensamt av flera stadsdelar och arbetsförmedlingen.

4.2 Funktionshinder

Väsentligt förändrade förutsättningar, i förhållande till 2020 års budget.

- LOV inom ledsagning enl. SoL och ledsagarservice enl. LSS kommer att införas under 2020–2021
- Anpassning till att barnkonventionen är lag.
- Ändrade regler för expensionsmedel för Bostad med särskild service
- Förändring av tidsgränsen för utskrivning efter slutenvård gällande psykiatri kommer att kräva kortare ledtider för beslut och verkställande av insatser

Pågående effektiviseringar inom verksamhetsområdet

- Utförande personlig assistans i egen regi planeras att lämnas över till Majorna-Linné
- Bemanningsplanering med stöd av lokalt projekt Hållbar bemanning
- Deltagande i projekt Valfärdsteknik
- Godigit, kompetensförsörjning/utveckling inom digitaliseringsområdet.
- Ökad följsamhet till stadens riktlinjer när det gäller fattade biståndsbeslut.

Effektiviseringsmöjligheter framåt

- Wifi installeras på alla BmSS och DV lokaler för att kunna utveckla digitaliseringen
- Specialisering av handläggning av hemtjänst och personlig assistans i den nya förvaltningen 2021.

Möjliga förändringar när det gäller att minska ambition och/eller uppdrag inom verksamhetsområdet

- Se över fria resor till och från daglig verksamhet.
- Se över habiliteringsersättningen i daglig verksamhet
- Se över omfattning och innehåll i boendestödsbeslut

4.3 Äldreomsorg

Väsentligt förändrade förutsättningar, i förhållande till 2020 års budget.

- LOV äldreboende innebär ett stort omställningsarbete bland annat beroende på prismodell. För att minska de ekonomiska riskerna krävs mer samarbete med Lokalförvaltningen för att minska risk för tomgång, fokus på ledtider och attraktivitet. Handläggjarrollen kommer att påverkas.
- LOV inom ledsagning enl. SoL och ledsagarservice enl. LSS kommer att införas under 2020–2021.
- Förändringar i Socialtjänstlagen. Tydligare ansvar kring förebyggande insatser.

Pågående effektiviseringar inom verksamhetsområdet

- Trygghetskameror istället för tillsynsbesök
- Samverkan mellan Hälsofrämjande och förebyggande enheten och enheten för myndighet Äldreomsorg med syfte att stärka den enskildes självständighet och fördröja biståndsbedömda insatser.
- Måltidsutvecklare i stadsdelen effektiviserar hälsoarbetet på stadsdelens

äldreboende.

- Godigit, kompetensförsörjning/utveckling inom digitaliseringsområdet
- Bemanningsplanering med stöd av lokalt projekt Hållbar bemanning.
- Ökad följsamhet till stadens riktlinjer när det gäller fattade biståndsbeslut.

Effektiviseringsmöjligheter framåt

- Digitalisering- både utifrån brukar- och verksamhetsperspektiv
- Samlad kompetens och insatser inom hälsofrämjande och förebyggande.
- Sprida och utveckla samverkan mellan hälsofrämjande och förebyggande enheten och myndighet äldreomsorg med syfte att stärka den enskildes självständighet och fördröja biståndsbedömda insatser
- Översyn av processen myndighet till hemtjänst som idag kräver stor administration hos både beställare och utförare.

Möjliga förändringar när det gäller att minska ambition och/eller uppdrag inom verksamhetsområdet

- Serviceinsatser utförs idag av utbildade undersköterskor som utifrån demografisk utveckling och omställning till nära vård kommer behövas för omsorgsinsatser. Ambitionsnivån behöver tydliggöras.
- Stordriftsfördelar. Flera funktioner som idag finns i varje stadsdel kommer kunna effektiviseras till färre personer.
- Antalet ansökningar till äldreboende av personer med ett lågt vård och omsorgsbehov men med behov av sociala kontakter och trygghet ökar. Behov att utreda biståndsbedömda mellanboendeformer för att på ett mer kostnadseffektivt sätt tillgodose behovet hos denna målgrupp.

4.4 Hälsa- och sjukvård

Väsentligt förändrade förutsättningar, i förhållande till 2020 års budget.

- Förändring i avtalet gällande trygg och säker utskrivning efter slutenvård gällande psykiatri. Antalet dagar efter att patient blir utskrivningsklar tills att betalningsansvaret infaller kortas från 15 dagar till 3 dagar.
- I omställningen "nära vård" som pågår nationellt kommer fler sjuka vårdas hemma. I detta arbete pågår även översyn av regionens organisering av palliativ vård i hemmet.

Pågående effektiviseringar inom verksamhetsområdet

- Upprättat en intern pool för sjuksköterskor som minskat behovet och kostnaderna för bemanningssjuksköterskor.

Effektiviseringsmöjligheter framåt

- Samlad bemanningsenhet för legitimerad personal.

Möjliga förändringar när det gäller att minska ambition och/eller uppdrag inom verksamhetsområdet

Diskussion med VGR om ansvaret för ASIH (avancerad sjukvård i hemmet) och Hospice eftersom det inte självklart är verksamheter som ligger inom det kommunala hälso- och sjukvårdsansvaret,

4.5 Kultur

Väsentligt förändrade förutsättningar i förhållande till 2020 års budget

Övergången till facknämnder är den mest påtagliga förändringen för kulturverksamheten i stadsdelarna inför 2021. Göteborgs Stads plan för barn- och ungdokument 2020-2023 (beslut i KS 2020-03-11) och dess fokus på ökad strategisk samordning och organisering för att stärka barnperspektivet inom kulturområdet och kulturperspektivet inom stadens verksamheter för barn och unga, kan ge ökade förutsättningar för en mer jämlik tillgång till kulturverksamhet över staden. Barnkonventionen antogs som lag i Sverige 2020. En förutsättning som kan medföra ett förstärkt fokus på alla barns rätt till likvärdig tillgång till kulturverksamhet.

Pågående effektiviseringar inom verksamheten idag

Inom verksamheten finns ett generellt "effektiviseringstänk" som i hög grad etablerats under de ekonomiska utmaningar förvaltningen stod inför under 2019. Det innebär att verksamheten kontinuerligt ser över möjligheterna att åstadkomma en mer effektiv verksamhet. Viktiga delar i detta är bl. a att kulturskolan ser över schemaläggning för effektivt utnyttjande av resurser i form av lokaler och personal och även är restriktiva vad gäller inköp och vikariat tillsättning för enskilda dagar. Kulturskolan går även alltmer från enskild undervisning till undervisning i grupp.

Effektiviseringsmöjligheter framåt

Att stadens kulturskolor samlas i en organisation kommer möjliggöra förutsättningar att koordinera de resurser som finns inom verksamheten för ett mer effektivt hanterande. Administrativa funktioner kan samlas och ge effektivisering av kö- och avgiftshantering. Förutsättningarna ökar till likvärdighet i utbud samtidigt som personella resurser kan samordnas. Exempelvis kan specialkompetens komma fler till del. En fortsatt utveckling från enskild undervisning till grupp, kan vara en fortsatt effektiviseringsmöjlighet samtidigt som det även ger förutsättningar för elever till viktiga sociala sammanhang.

Möjliga förändringar vad gäller att minska ambition/uppdrag inom verksamhetsområdet

Verksamhetsområdet är inte lagstadgat men inga tydliga möjliga förändringar vad gäller att minska ambition/uppdrag syns inom verksamhetsområdet.

4.6 Fritid

Väsentligt förändrade förutsättningar i förhållande till 2020 års budget

Utöver övergången till facknämnder, bedöms det inte finnas några andra väsentliga förändringar inom verksamhetsområdet.

Pågående effektiviseringar inom verksamheten idag

Verksamheten har en generell kostnadsmedvetenhet som i högre grad än tidigare etablerats under 2019 då förvaltningen stod inför stora ekonomiska utmaningar. Samverkan är även sedan flera år etablerad med Östra Göteborg inom föreningsverksamheten. En samverkan som bl. a inneburit gemensamma

utbildningar till föreningslivet, föreningskonsulenterna från respektive stadsdel har täckt upp för varandra vid sjukdom och semester, gemensamma läger och lovaktiviteter har ordnats för stadsdelarnas barn och ungdomar. Samverkan har lett till att föreningar kunnat nå ut till invånare i båda stadsdelarna samtidigt som invånarna i respektive stadsdel givits förutsättningar till ett bredare utbud.

Effektiviseringsmöjligheter framåt

Genom att fritidsverksamheten samlas i en organisation ökar förutsättningarna för effektivisering. Utbud och personella resurser kan samordnas och leda till positiva ekonomiska effekter på sikt. Samtidigt kan verksamheten utvecklas, bland annat då kompetenser, goda exempel mm, sannolikt får lättare spridning i en gemensam förvaltning.

Möjliga förändringar vad gäller att minska ambition/uppdrag inom verksamhetsområdet

Verksamhetsområdet är inte lagstadgat men inga tydliga möjliga förändringar vad gäller att minska ambition/uppdrag bedöms finnas inom verksamhetsområdet.

4.7 Måltidsverksamhet

Finns det några väsentligt förändrade förutsättningar, i förhållande till 2020 års budget?

Specialkost. Grundskola och förskola har förändrat sina rutiner och kräver inte längre läkarintyg. Vi ser en risk att denna förändring kan innebära en ökad andel specialkost. En sådan ökning genererar en större arbetsbelastning och kan vara kostnadsdrivande.

Utredning om att minska användningen av engångsartiklar, beslut KF 2020-01-23 ”Minska användningen av engångsartiklar i Göteborgs Stad” som inte medför kostnader utöver ram. I det fall åtgärderna bedöms ha en budgetpåverkande kostnad, som inte går att hantera inom respektive nämnds/bolags ram, blir det en fråga för framtida budgetberedning”. Främst inom äldreomsorgen skulle det innebära en stor kostnad för att ställa om produktionen samt att ett annat hanteringssätt skulle vara mer personalkrävande både i köket samt på avdelningarna.

Vilka effektiviseringsmöjligheter ser ni framåt?

Att genom de nya förvaltningarna få en större samarbetsyta för att kunna göra bemanningsplanering klokt och effektivt. Även inom administration och i chefsled kan de nya förvaltningarna bidra till en effektivare organisation.

Vilka möjliga förändringar ser ni när det gäller att minska ambition och/eller uppdrag inom ert verksamhetsområde?

Ställningstagande till restauranger inom äldreomsorg. En viktig och uppskattad verksamhet som inte är lagstadgad.

4.8 Lokalvård

Hur arbetar ni med effektiviseringar inom verksamhetsområdet idag?

Effektiviteten beror till stor del på vilka förutsättningar vi får från kunder/ beställare. Ju större verksamhet/ mer samarbete vi har till vårt förfogande desto mer kan vi göra. Småskaliga verksamheter är svårare att få effektiva. Vi kan skapa effektivitet genom att utföra fler tjänster för att avlasta kunderna så att de kan koncentrera sig på sin kärnverksamhet

Personalmässigt samnyttjande i hög grad vid sjukfrånvaro.

Genom samnyttjande av maskiner och lokaler inom verksamhetsgränser arbetar vi för att maximera nyttjandegraden.

Utför golvvård och höghöjdsstädning i egen regi.

Service lokalen skapar möjligheter till att reparera/skapa nytt material som minskar kostnaderna.

Vilka effektiviseringsmöjligheter ser ni framåt?

Att genom de nya förvaltningarna få en större samarbetsyta för att kunna göra bemanningsplanering klokt och effektivt. Även inom administration och i chefsled kan de nya förvaltningarna bidra till en effektivare organisation.

Det är viktigt att omvärldsbevaka och särskilt följa med i den tekniska utvecklingen. Inom detta område kommer vi kunna hitta stora effektiviseringsmöjligheter.

Effektivitet kan skapas genom att utföra fler tjänster för att avlasta kunderna så att de kan koncentrera sig på sin kärnverksamhet

4.9 Fastighetservice

Hur arbetar ni med effektiviseringar inom verksamhetsområdet idag?

Effektiviteten beror till stor del på vilka förutsättningar vi får från kunder/ beställare. Ju större verksamhet/ mer samarbete vi har till vårt förfogande desto mer kan vi göra. Småskaliga verksamheter är svårare att få effektiva. Vi kan skapa effektivitet genom att utföra fler tjänster för att avlasta kunderna så att de kan koncentrera sig på sin kärnverksamhet

Personalmässigt samnyttjande i hög grad vid sjukfrånvaro.

Genom samnyttjande av maskiner och lokaler inom verksamhetsgränser arbetar vi för att maximera nyttjandegraden.

Service lokalen skapar möjligheter till att reparera/skapa nytt material som spar pengar på material.